

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Спеціальна освіта»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Корекційний педагог. Вихователь дітей з вадами
психофізичного розвитку, асистент вчителя загальноосвітнього
навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Херсонського
державного університету
Голова вченої ради ХДУ
(Володимир ОЛЕКСЕНКО)

(протокол №11 від 23 квітня 2018 р.)
зі змінами (протокол № 16 від 05 квітня 2022 р.,
наказ № 235-Д від 07 квітня 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 18 травня 2018 р.
Ректор Херсонського
державного університету
(Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ)
(наказ № 425-Д від «18 травня» 2018 р.)

Херсон, 2022 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою ХДУ у складі:

Яковлева Світлана Дмитрівна, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри, гарант освітньої програми, завідувач кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Бистрова Юлія Олександрівна, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Лаврикова Оксана Валентинівна, кандидат біологічних наук, доцент, професор кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Товстоган Володимир Святославович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Глущенко Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Ляшко Віра Віталіївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Полещук Сабіна Вікторівна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету;

Шевцова Яна Вікторівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету.

Програма погоджена з вченою радою факультету, схвалена науково-методичною радою та затверджена вченою радою Херсонського державного університету.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кірцхалія О.П.. – директор ЗО НВК № 48 м. Херсон,
2. Вороніна М.В. – завідувач ясла-садка компенсуючого типу – центру розвитку дитини № 60 м. Херсон.

1. Профіль освітньо-професійної програми « Спеціальна освіта » зі спеціальності 016 Спеціальна освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет природознавства, здоров'я людини і туризму, кафедра корекційної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр спеціальної освіти. Корекційний педагог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма « Спеціальна освіта » першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат НД № 2288908 від 21 серпня 2017 р.
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2025 р
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/INaturalScience/Chair_of_Turizm/Student.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері спеціальної освіти, забезпечення високої якості навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами та корекційно-розвивальної роботи з ними	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта/ Педагогіка 016 Спеціальна освіта
Орієнтація	Освітньо-професійна підготовка бакалавра має прикладний

освітньої програми	характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері спеціальної освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основною метою освітньої програми є підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти для загальноосвітніх, загальноосвітніх закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку спеціальної освіти, зробити акцент на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання
Особливості програми	Інтегрована підготовка, що поєднує практичну спрямованість навчання на спеціальну освіту осіб з вадами психофізичного розвитку різних нозологій
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	2332 Вихователь дошкільного закладу освіти 2340 Вчитель-дефектолог 2340 Вчитель-логопед 2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми-інвалідами 3340 Асистент вчителя 3340 Асистент вчителя з корекційної освіти, 3340 Асистент вчителя-дефектолога 3340 Асистент вчителя-логопеда 3340 Асистент вчителя-реабілітолога 3340 Асистент вихователя соціального по роботі з дітьми-інвалідами 3340 Вихователь
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 7 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за другим магістерським рівнем; отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів. Комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, виконання проектів, дослідницьких наукових робіт
Оцінювання	Усне та письмове опитування; тестовий контроль; презентація наукових робіт; захист дипломної роботи; заліки, екзамени. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь;

	- оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційної освітньої, навчально-реабілітаційної), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p> <p>ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 2. Здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності.</p> <p>ФК 3. Здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань.</p> <p>ФК 4. Вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей осіб з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційної освіти.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями психофізичного розвитку в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, реабілітаційних установах.</p> <p>ФК 7. Здатність до застосування знань про основні принципи, правила, прийоми і форми педагогічної комунікації, до здійснення продуктивної професійно-корекційної і навчально-реабілітаційної взаємодії, суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>ФК 8. Вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях.</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати основні технологічні підходи до</p>

	<p>планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей осіб з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 10. Вміння раціонально організувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.</p> <p>ФК 11. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єктів навчального, корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу.</p> <p>ФК 12. Здатність до застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини для забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 13. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційного, навчально-реабілітаційного процесу.</p> <p>ФК 14. Здатність оцінити структуру дефекту при порушеннях мовлення, інтелекту, потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей і підлітків з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 15. Здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК 16. Здатність виконувати корекційну освітню роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку дітей з інтелектуальними, мовленнєвими порушеннями у освітньому, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації освітньої діяльності.</p> <p>ФК 17. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей.</p> <p>ФК 18. Здатність організувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції.</p>
7 – Програми результати	
	<p>ПРН 1. Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 2. Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.</p> <p>ПРН 3. Знає сучасні методи діагностики психічного і фізичного розвитку дитини дошкільного і шкільного віку.</p>

	<p>ПРН 4. Здатний планувати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.</p> <p>ПРН 5. Здатний до застосування в освітньому процесі сучасних корекційно-педагогічних технологій.</p> <p>ПРН 6. Володіє знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями.</p> <p>ПРН 7. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРН 8. Здатний організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку.</p> <p>ПРН 9. Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних освітніх закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними навчальну, корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів.</p> <p>ПРН 10. Здатний здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, планувати та проводити з ними корекційно-розвивальну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.</p> <p>ПРН 11. Здатний сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 12. Здатний організовувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу.</p> <p>ПРН 13. Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.</p> <p>ПРН 14. Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.</p> <p>ПРН 15. Здатний використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку відповідно до нозології, спеціальну апаратуру, комп'ютерні програми та ін.</p> <p>ПРН 16. Здатний співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями).</p> <p>ПРН 17. Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність.</p> <p>ПРН 18. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.</p> <p>ПРН 19. Здатний застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.</p> <p>ПРН 20. Здатний забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у</p>
--	---

	<p>корекційному освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ПРН 21. Дотримується у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>ПРН 22. Володіти культурою спілкування, його формами, способами, вербальними і невербальними засобами.</p> <p>ПРН 23. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПРН 24. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Доктори психологічних наук, кандидати психологічних наук, кандидати філософських наук, кандидати філологічних наук, кандидати педагогічних наук, кандидат історичних наук, кандидат технічних наук, кандидат фізико-математичних наук, кандидат медичних наук, кандидати біологічних наук, лікар вищої категорії (заслужений лікар України).</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кабінет логопедії; - кабінет корекційної педагогіки; - комп'ютерні лабораторії.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали ХДУ; - Херсонський віртуальний університет http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1; - система дистанційного навчання «KSU Online»; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми практик
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин. Можливість переведення та зарахування кредитів для студентів інших закладів вищої освіти</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Взаємозамінність залікових кредитів, участь у програмі подвійного дипломування та закордонного стажування (за наявності відповідних угод)</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>У межах ліцензованого обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки</p>

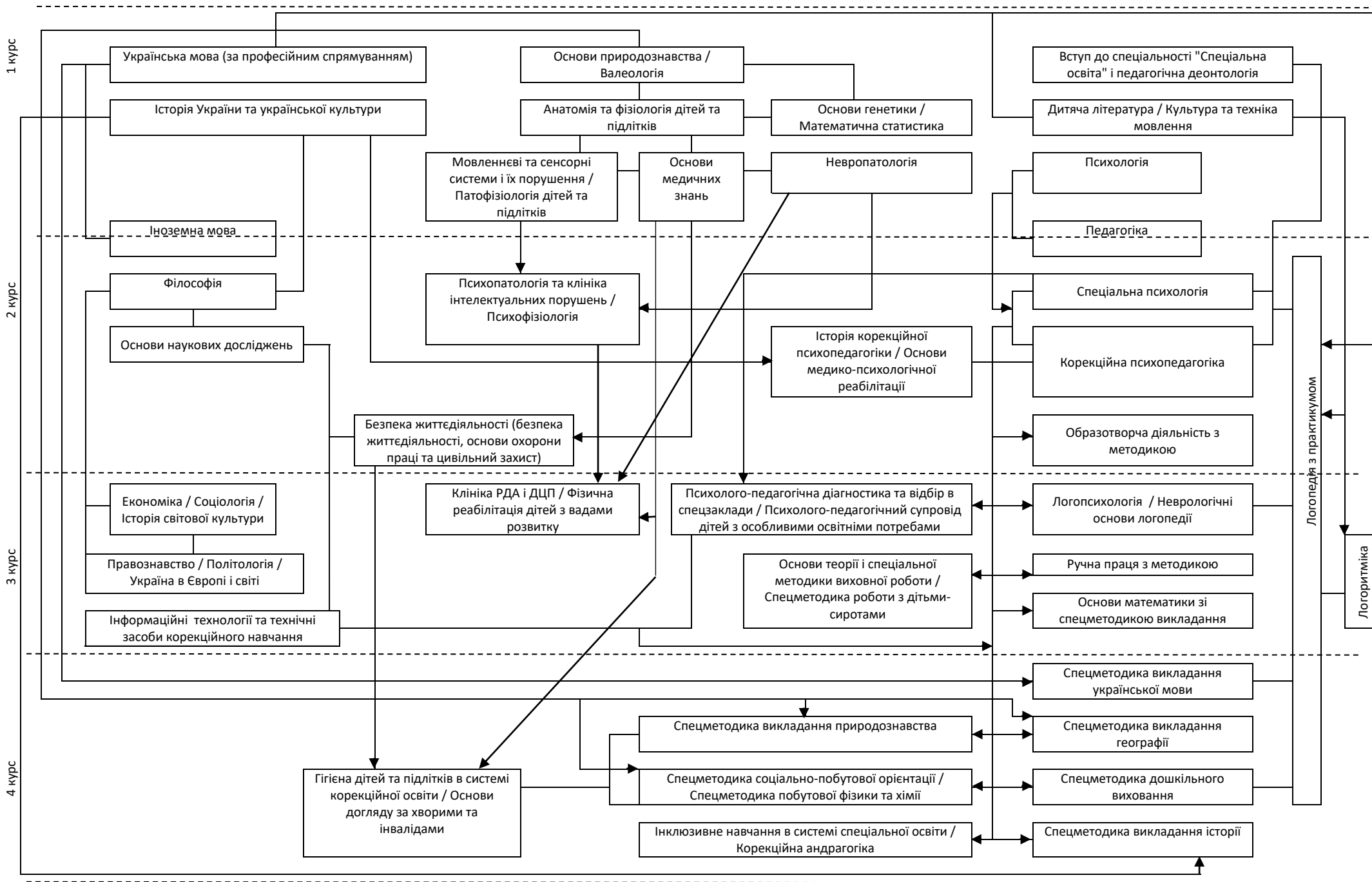
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1	Філософія	3	екзамен
ОК 2	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4	Іноземна мова	6,5	екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 6	Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання	3	залік
ОК 7	Педагогіка	6	екзамен
ОК 8	Психологія	7	екзамен
ОК 9	Анатомія та фізіологія дітей та підлітків	8,5	екзамен
ОК 10	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	диф. залік
ОК 11	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік
ОК 12	Вступ до спеціальності "Спеціальна освіта" і педагогічна деонтологія	3,5	залік
ОК 13	Основи медичних знань	3	диф. залік
ОК 14	Невропатологія	5,5	диф. залік
ОК 15	Спеціальна психологія	8,5	екзамен
ОК 16	Корекційна психопедагогіка	9	екзамен
ОК 17	Логопедія з практикумом	22,5	екзамен
ОК 18	Образотворча діяльність з методикою	4,5	диф. залік
ОК 19	Спецметодика викладання географії	4,5	екзамен
ОК 20	Ручна праця з методикою	4,5	диф. залік
ОК 21	Логоритміка	3	диф. залік
ОК 22	Основи математики зі спецметодикою викладання	7,5	екзамен
ОК 23	Спецметодика дошкільного виховання	5,5	екзамен
ОК 24	Спецметодика викладання української мови	5,5	екзамен
ОК 25	Спецметодика викладання історії	6	диф. залік
ОК 26	Спецметодика викладання природознавства	6,5	екзамен
ОК 27	Навчальна практика	6	залік
ОК 28	Виробнича практика	9	диф. залік
ОК 29	Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	7,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		171	

Вибіркові компоненти ВК			
ВК 1	Економіка / Соціологія / Історія світової культури	3	залік
ВК 2	Правознавство / Політологія / Україна в Європі і світі	3	залік
ВК 3	Дисципліни за вільним вибором студента	6	залік
ВК 4	Мовленнєві та сенсорні системи і їх порушення / Патолофізіологія дітей та підлітків	10	екзамен
ВК 5	Основи природознавства / Валеологія	5	екзамен
ВК 6	Дитяча література / Культура та техніка мовлення	3	залік
ВК 7	Основи генетики / Математична статистика	3	залік
ВК 8	Психопатологія та клініка інтелектуальних порушень / Психофізіологія мовлення	5,5	екзамен
ВК 9	Історія корекційної психопедагогіки / Неврологічні основи логопедії	3	залік
ВК 10	Психолого-педагогічна діагностика та відбір в спецзаклади / Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами	5,5	екзамен
ВК 11	Логопсихологія / Логопедичний масаж	3	залік
ВК 12	Клініка РДА і ДЦП / Методика логопедичної реабілітації тяжких порушень мовлення	3	диф. залік
ВК 13	Основи теорії і спеціальної методики виховної роботи / Спецметодика роботи з дітьми-сиротами	4	екзамен
ВК 14	Спецметодика соціально-побутової орієнтації / Спецметодика побутової фізики та хімії	5	диф. залік
ВК 15	Інклюзивне навчання в системі спеціальної освіти / Логопедична робота в андрагогії	3	залік
ВК 16	Гігієна дітей та підлітків в системі корекційної освіти / Основи догляду за хворими та інвалідами	4	диф. залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		69	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта здійснюється у формі атестаційного іспиту: Теорія корекційного навчання та виховання, Педагогіка та психологія; Спецметодика викладання шкільних дисциплін та логопедії.

Завершується атестація видачею документу державного зразка про присудження випускнику ступеня бакалавра і з присвоєнням кваліфікації:

Корекційний педагог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5	БК 6	БК 7	БК 8	БК 9	БК 10	БК 11	БК 12	БК 13	БК 14	БК 15	БК 16										
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+															+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
ЗК 2				+	+			+					+																	+		+			+	+	+			+															
ЗК 3						+	+					+				+				+	+		+	+			+	+	+	+							+	+	+				+	+	+										
ЗК 4			+														+																				+																		
ЗК 5				+																																																			
ЗК 6				+		+				+	+																		+	+																									
ЗК 7	+						+	+								+	+	+				+									+			+							+				+	+									
ЗК 8																															+	+																							
ЗК 9													+															+																											
ЗК 10				+													+	+			+	+																				+			+										
ЗК 11											+																																			+									
ЗК 12	+	+		+			+																				+	+			+	+																							
ФК 1	+	+		+				+							+	+																															+								
ФК 2	+											+			+											+				+	+	+																							
ФК 3							+	+		+	+										+	+	+			+	+																	+	+	+									
ФК 4							+	+		+								+	+																												+								
ФК 5						+				+	+									+							+	+		+	+																								
ФК 6				+						+							+									+			+	+								+						+	+	+	+								
ФК 7			+																+																																				
ФК 8				+		+						+			+	+															+	+			+																				
ФК 9																		+		+		+	+	+	+				+																										
ФК 10																				+	+	+	+							+																									
ФК 11												+	+	+																+						+		+	+		+	+													
ФК 12						+																																																	
ФК 13									+			+			+	+											+	+	+	+	+																			+					
ФК 14									+		+	+	+							+								+	+	+	+	+																			+				
ФК 15									+			+	+	+	+	+		+	+																							+	+								+				
ФК 16			+								+																+		+	+	+																								
ФК 17																			+				+	+					+	+																									
ФК 18						+						+						+	+				+	+																											+	+	+	+	+

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian_by%20the%20British%20Council.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-ru.pdf>
3. ISCED-F (МСКО-О) 2013 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-training-2013-ru.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон "Про вищу освіту"// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 №1151 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
9. Національний глосарій 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соціформ», – К.: 2010.
11. Національна рамка кваліфікацій (НРК) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?download=82:bolonskyi-protseesu-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych>.

13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно - аналітичний огляд // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf

14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

15. Проект стандарту вищої освіти за за першим (бакалаврським) рівнем, ступенем магістра, з галузі знань 01 Освіта, спеціальності 016 Спеціальна освіта // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/proekty_standartiv_VO/016-speczialna-osvita-bakalavr-22.05.2017.doc